

Ασκήσεις με τον Μετασχηματισμό Laplace - HY215

31 Μαΐου 2014

1 Ασκήσεις

1. Για ένα σήμα και το μετασχ. Laplace του γνωρίζετε ότι:

(α) το σήμα στο χρόνο είναι πραγματικό και άρτιο

(β) έχει 4 πόλους και κανένα μηδενικό στο μιγαδικό επίπεδο

(γ) ένας πόλος βρίσκεται στο $s = \frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{4}}$

(δ) $\int_{-\infty}^{\infty} x(t)dt = 4$

Βρείτε το $X(s)$.

Λύση:

Προφανώς το $X(s)$ θα είναι της μορφής:

$$X(s) = \frac{A}{(s - s_1)(s - s_2)(s - s_3)(s - s_4)}$$

Δίδεται όμως ότι το σήμα είναι πραγματικό και άρτιο, άρα θα είναι

$$x(t) = x^*(t) \leftrightarrow X(s) = X^*(s^*) \text{ και } x(t) = x(-t) \leftrightarrow X(s) = X(-s)$$

Άρα αν έχει έναν πόλο στη θέση s_k , θα έχει επίσης έναν πόλο στη θέση $-s_k$ (από τη σχέση του άρτιου σήματος). Όμοια, αν έχει έναν πόλο στη θέση $-s_k$ θα έχει επίσης έναν πόλο στη θέση $-s_k^*$ (από τη σχέση του πραγματικού σήματος). Γνωρίζουμε ότι έχει έναν πόλο s_1 , άρα θα έχει κι έναν $-s_1$, κι έναν $-s_1^*$ και έναν s_1^* . Οπότε το σήμα θα γράφεται:

$$X(s) = \frac{A}{(s - s_1)(s - s_1^*)(s + s_1)(s + s_1^*)}$$

Μένει να βρούμε το A .

Δίνεται ότι

$$\int_{-\infty}^{\infty} x(t)dt = 4$$

Όμως ξέρουμε ότι

$$X(0) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-0t}dt = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)dt = 4 \Leftrightarrow$$

$$4 = \frac{A}{(0 - s_1)(0 - s_1^*)(0 + s_1)(0 + s_1^*)} = \frac{A}{|s_1|^2|s_1|^2} = \frac{A}{\frac{1}{4}} = \frac{A}{\frac{1}{16}} \Rightarrow A = \frac{1}{4}$$

Άρα το σήμα που φάχνουμε είναι το

$$X(s) = \frac{\frac{1}{4}}{(s - \frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{4}})(s + \frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{4}})(s - \frac{1}{2}e^{-j\frac{\pi}{4}})(s + \frac{1}{2}e^{-j\frac{\pi}{4}})} \quad (1)$$

2. Δίνεται η παρακάτω γραμμική διαφορική εξίσωση 2ης τάξης:

$$\frac{d^2y(t)}{dt^2} + 5\frac{dy(t)}{dt} + 6y(t) = x(t)$$

με αρχικές συνθήκες

$$y(0^-) = 2, \quad \left. \frac{dy(t)}{dt} \right|_{t=0^-} = 1$$

και

$$x(t) = e^{-t}u(t)$$

Βρείτε το $y(t)$.

Λύση:

Γνωρίζουμε ότι

$$\begin{aligned} \frac{dx(t)}{dt} &\longleftrightarrow sX(s) - x(0^-) \\ \frac{d^2x(t)}{dt^2} &\longleftrightarrow s^2X(s) - sx(0^-) - x'(0^-) \end{aligned}$$

Είναι

$$\begin{aligned} \frac{d^2y(t)}{dt^2} + 5\frac{dy(t)}{dt} + 6y(t) &= x(t) \longleftrightarrow \\ s^2Y(s) - sy(0^-) - y'(0^-) + 5sY(s) - 5y(0^-) + 6Y(s) &= X(s) \\ s^2Y(s) - 2s - 1 + 5sY(s) - 10 + 6Y(s) &= X(s) \\ Y(s)(s^2 + 5s + 6) &= X(s) + 2s + 11 \\ Y(s) &= \frac{\frac{1}{s+1} + 2s + 11}{s^2 + 5s + 6} \\ Y(s) &= \frac{2s^2 + 13s + 12}{(s+1)(s+2)(s+3)} \end{aligned}$$

Αναλύουμε σε μερικά κλάσματα (μπορούμε κατευθείαν, γιατί η τάξη του αριθμητή είναι μικρότερη αυτής του παρονομαστή):

$$Y(s) = \frac{2s^2 + 13s + 12}{(s+1)(s+2)(s+3)} = \frac{A}{s+1} + \frac{B}{s+2} + \frac{C}{s+3}$$

με

$$\begin{aligned} A &= (s+1)Y(s) \Big|_{s=-1} = \frac{2s^2 + 13s + 12}{(s+2)(s+3)} \Big|_{s=-1} = \frac{1}{2} \\ B &= (s+2)Y(s) \Big|_{s=-2} = \frac{2s^2 + 13s + 12}{(s+1)(s+3)} \Big|_{s=-2} = 6 \\ C &= (s+3)Y(s) \Big|_{s=-3} = \frac{2s^2 + 13s + 12}{(s+1)(s+2)} \Big|_{s=-3} = -\frac{9}{2} \end{aligned}$$

Άρα τελικά,

$$\begin{aligned} Y(s) &= \frac{1}{2} \frac{1}{s+1} + 6 \frac{1}{s+2} - \frac{9}{2} \frac{1}{s+3} \longleftrightarrow \\ y(t) &= \frac{1}{2} e^{-t} u(t) + 6e^{-2t} u(t) - \frac{9}{2} e^{-3t} u(t) \end{aligned} \quad (2)$$

που είναι και το ζητούμενο.

3. Έστω το σήμα

$$x(t) = e^{-2t} u(t) + e^{-t} \cos(3t) u(t)$$

(α) Να βρεθεί ο μετασχ. Laplace

(β) Να βρεθεί η αρχική συνθήκη $x(0^+)$ μέσω του μετασχ. Laplace

(γ) Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{t \rightarrow \infty} x(t)$ μέσω του μετασχ. Laplace

(δ) Επιβεβαιώστε τα αποτελέσματα των παραπάνω δυο ερωτημάτων υπολογίζοντας αναλυτικά τα όρια

Λύση:

(α)

$$X(s) = L\{e^{-2t} u(t)\} + L\{e^{-t} \cos(3t) u(t)\} = \frac{1}{s+2} + \frac{s+1}{(s+1)^2 + 9}, \quad \Re\{s\} > -1$$

και κάνοντας λίγες πράξεις, έχουμε

$$X(s) = \frac{2s^2 + 5s + 12}{s^3 + 5s^2 + 14s + 20}$$

(β)

$$\begin{aligned} x(0^+) &= \lim_{s \rightarrow \infty} sX(s) = \lim_{s \rightarrow \infty} s \frac{2s^2 + 5s + 12}{s^3 + 5s^2 + 14s + 20} \\ &= \lim_{s \rightarrow \infty} \frac{2s^3 + 5s^2 + 12s}{s^3 + 5s^2 + 14s + 20} \\ (\text{De L' Hospital}) &= \lim_{s \rightarrow \infty} \frac{6s^2 + 10s + 12}{3s^2 + 10s + 14} \\ (\text{De L' Hospital}) &= \lim_{s \rightarrow \infty} \frac{12s + 10}{6s + 10} \\ (\text{De L' Hospital}) &= \lim_{s \rightarrow \infty} \frac{12}{6} = 2 \iff \\ x(0^+) &= 2 \end{aligned} \quad (3)$$

(γ)

$$\lim_{t \rightarrow \infty} x(t) = \lim_{s \rightarrow 0} sX(s) = \lim_{s \rightarrow 0} \frac{2s^3 + 5s^2 + 12s}{s^3 + 5s^2 + 14s + 20} = 0 \iff \lim_{t \rightarrow \infty} x(t) = 0$$

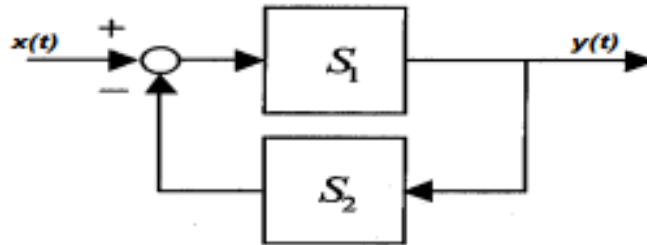
(δ) Δικό σας. :-)

4. Έστω δύο αιτιατά ΓΧΑ συστήματα $S1$ και $S2$ των οποίων η λειτουργία εκφράζεται μέσα από τις διαφορικές εξισώσεις:

$$\begin{aligned} S1 : \frac{dy(t)}{dt} + y(t) &= x(t) \\ S2 : \frac{dy(t)}{dt} + 2y(t) &= \frac{dx(t)}{dt} + x(t) \end{aligned} \quad (4)$$

Θεωρείστε μηδενικές αρχικές συνθήκες

- (α) Υπολογίστε τη συνάρτηση μεταφοράς, $H(s)$, του συνολικού αιτιατού συστήματος με ανάδραση του Σχήματος 1 και περιγράψτε το πεδίο σύγκλισης. Είναι το σύστημα ευσταθές ·
- (β) Υπολογίστε την χρουστική απόκριση, $h(t)$, του συστήματος.
- (γ) Υπολογίστε την έξοδο του συστήματος, $y(t)$ αν στην είσοδο εφαρμόσουμε την βηματική συνάρτηση, $x(t) = u(t)$. Σχεδιάστε την έξοδο $y(t)$.

Λύση: http://www.csd.uoc.gr/~hy215/current/ex_13.html Θέματα τελικής εξέτασης 2013.

5. Ασκήσεις δειγματοληψίας: δείτε το συμπληρωματικό υλικό που ανέβηκε στο site-Φροντιστήρια